

GOVT OF KARNATAKA

Karnataka School Examination and Assessment Board

II P U C Model Question Paper -03. 2024-25.

SANSKRIT (09) || संस्कृतम् ||

[TIME: 03Hours 00 Minutes.]

[Total No of Questions:44.]

[Max.Marks:80.]

ಸೂಚನೆಗಳು :

೧) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ **A,B,C** ಮತ್ತು **D** ಗಳೆಂಬ 4 ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ.

೨) ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೩) ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

Instructions:

1) This Question paper consists of four parts as A, B, C and D.

2) All parts are compulsory.

3) Every part should be answered as per the given instruction for each and every respective part.

Part-A.

I. ಅಧೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾನಾಂ ಪ್ರಶ್ನಾನಾಮ್ ಉತ್ತರಾಣಿ ಕೋಷ್ಟಕಾತ್ ಉದ್ಘೃತ್ಯ ಲಿಖತ |

10 x 01 =10

1. ಅद्याಪಿ ದೇವಾಃ ಕುತ್ರ ಜನ್ಮ ಇಚ್ಛಂತಿ ?

ಅ. ಭಾರತಭೂತಲೇ | ಆ. ಪಾತಾಲೇ | ಇ. ಗೃಹೇ | ಓ. ಆಕಾಶೇ |

2. ವಿಕರ್ಮಾದಿತ್ಯಕಥಾಂ ಕಾ ಕಥಯತಿ?

ಅ. ಚಿರಜ್ಞಿವಿ | ಆ. ಸೂತಪುರಾಣಿಕಃ | ಇ. ಪುತ್ಥಲಿಕಾ | ಓ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ |

3. ವಿಕರ್ಮಾದಿತ್ಯಃ ಕಥಂ ದೇಶಾಂತರಂ ನಿರ್ಗತಃ?

ಅ. ಯೋಗಿವೇಷಣ | ಆ. ಮನ್ರಿವೇಷಣ | ಇ. ಸೈನಿಕವೇಷಣ | ಓ. ಸನ್ಯಾಸಿವೇಷಣ |

4. ಪರಿವ್ರಾಜಕಸ್ಯ ಅವಸ್ಥಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಃ ಜಹಾಸ ?

ಅ. ವಣಿಕ್ | ಆ. ರಾಜಪುತ್ರಃ | ಇ. ಸಕಲಃ ಜನಃ | ಓ. ಗುರುಃ |

5. ಪೌರವಃ ಕಃ ?

ಅ. ಕಂಠಃ | ಆ. ಶಾರದ್ವತಃ | ಇ. ಶಾರ್ಙ್ಗರವಃ | ಓ. ದುಷ್ಯಂತಃ |

6. ರಾಣಾಪ್ರತಾಪಃ ಕಸ್ಮಿನ್ ಗ್ರಾಮೇ ಅಜಾಯತ ?

ಅ. ಮೆವಾಡ | ಆ. ಚಿತೌಡ | ಇ. ಕುಂಬಲ | ಓ. ಹಲ್ದಿಘಾಟ್ |

7. महाश्वेता कं प्रति स्ववृत्तान्तं कथयति ?

अ. जनकम् । आ. कपिञ्जलम् । इ. श्वेतकेतुम् । ई. चन्द्रापीडम् ।

8. सा शान्तिः कुत्र कार्यं करोति ?

अ. पाठशालायाम् । आ. वैद्यशालायाम् । इ. पाकशालायाम् । ई. सिद्धवस्त्रविक्रयशालायाम् ।

9. “धन्योस्मि गमनात् पूर्वमीदृशी सम्पदागता” इत्यत्र सूचिता सम्पत् एषा वर्तते ।

अ. गुरुशुश्रूषा । आ. विद्याधनम् । इ. धनराशिः । ई. ज्ञानधनम् ।

10. ‘धनहीनो न हीनश्च’ इति वाक्यस्य भावः _____ ।

अ. धनहीनः दरिद्रः । आ. धनहीनः दरिद्रः न । इ. धनहीनः अतिदरिद्रः । ई. धनहीनः हीनः ।

II. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तं स्थानं पूरयत ।

05x 01 =05

11. i. द्वीपेषु सर्वेषु _____ प्रयान्ति ।

ii. त्वम् आत्मनः _____ कुरु ।

iii. भृत्यैरानाय्य सहसा _____ उदघाटयत् ।

iv. अङ्गुलीयकशून्या मे _____ ।

v. सिंहवच्च _____ ।

अङ्गुलिः , कौतुकात् , नराः , पराक्रमेत् , समीहितं , आत्मजा

III. संयोजयत ।

05 x 01 =05

12.

क

ख

अ. गान्धर्वविधिना

i. ब्रह्मा ।

आ. प्रजापतिः

ii. बह्वपत्यः ।

इ. जावन्ताबाई

iii. उपयेमे ।

ई. गोविन्दः

iv. सरस्वत्याः ।

उ. विद्या

v. प्रतापस्य माता ।

vi. गुप्तधनम् ।

Part - B.

IV. द्वित्रैःवाक्यैःसंस्कृतभाषया,कन्नडभाषया,आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत।(चतुर्णामेव) 04 x 02 =08

13. भारतवर्षस्य प्रसिद्धपञ्चनदीनां नामानि लिखत ।
14. पुराणभारते उल्लिखितानि तीर्थक्षेत्राणि कानि ?
15. विक्रमादित्यः राक्षसं किम् उपदिशति ?
16. प्रब्राजकः निजान् अनुचरान् किम् उवाच ?
17. बिल्लाः राणाप्रतापाय कथम् साहाय्यम् अकुर्वन् ?
18. भारतसर्वकारः राणाप्रतापाय कथं गौरवम् असूचयत् ?
19. शान्त्याः सौन्दर्यं वर्णयत ।

V. पाठनाम उल्लिख्य कःकं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत। (चतुर्णामेव) 04 x 02 =08

20. मया परार्थमेतत् शरीरं दीयते स्वेच्छया ।
21. भवतु , अनिर्वर्णनीयं परकलत्रम् ।
22. अनार्य, आत्मनो हृदयानुमानेन पश्यसि ।
23. कुत्रापि गत्वा धनं सङ्गृहीष्यामि ।
24. मम जीवनं सार्थकं भवेत् ।
25. ' पुण्डरीक इति नाम चक्रे ' ।
26. धैर्यधना हि साधवः ।

Part - C.

VI. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया/आङ्ग्लभाषया वा लिखत। (द्वयोरेव) 02 x 03 =06

27. भारतस्यास्य वर्षस्य नवभेदान्निबोधत ।
समुद्रान्तरिता ज्ञेयास्ते त्वगम्याः परस्परम् ॥
28. ज्ञेयं तद्भारतं वर्षं सर्वकर्मफलप्रदम् ।
अत्र कर्माणि कुर्वन्ति त्रिविधानि तु नारद ॥
29. कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुटशरीरलावण्या ।
मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ॥

30. कामक्रोधौ तथा लोभं स्वादं शृङ्गारकौतुके ।

अतिनिद्रातिसेवे च विद्यार्थी ह्यष्ट वर्जयेत् ॥

VII. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। (चतुर्णामेव) 04 x 05 = 20

31. विक्रमादित्यस्य परोपकारगुणं वर्णयत ।

32. “निर्विमर्शा हि भीरवः” इति शीर्षिकां समर्थयत ।

33. शार्ङ्गरव – दुष्यन्तयोः संवादस्य स्वारस्यं स्वावाक्यैः विवृणुत ।

34. अनुरागोदयः इति पाठानुसारेण पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तं लिखत ।

35. सा शान्तिः इति पाठस्य सारांशं स्ववाक्यैः संगृह्य लिखत ।

36. कर्णशापप्रसङ्गद्वारा “विधिविलसितम्” इति शीर्षिकां समर्थयत ।

37. शास्त्रिणां शिष्यवात्सल्यं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

Part - D

VIII. यथानिर्देशं लिखत। (त्रयाणामेव)

03 x 03 = 09

38. सन्धिं विभजत/सन्धिं योजयत। (त्रयाणामेव)

नोत्सहे । तद्रूपम् । भिक्षाटनम् । पशवो + अपि । भृत्यैः + आनाय्य ।

39. विग्रहवाक्यं लिखत/समस्तपदं लिखत। (त्रयाणामेव)

देशान्तरम् । राजपुत्रः । कामक्रोधौ । नराः एव विग्रहाः । कमनीयं रूपं यस्याः सा ।

40. पदपरिचयंकुरुत। (त्रयाणामेव)

भवितुम् । आदाय । पतित्वा । अध्येतव्यः । त्यक्तवान् ।

41. प्रयोगं परिवर्तयत।

अ. विक्रमादित्यः कालं नयति।

अथवा

आ. स्त्रिया गृहं रक्ष्यते ।

42. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत।

अ. तमभ्यधावत् स्वकृतो मूर्तिमानिव दुर्नयः ।

अथवा

आ. अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरी भवति सौहृदम् ।

43. ಒಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ದಶರಥಮಹಾರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಯಜ್ಞರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಾಲಕರಾದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ದಶರಥನು ದುಃಖಿತನಾದನು. ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ವಸಿಷ್ಠರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ದಶರಥನಿಗೆ ನುಡಿದರು. ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದಶರಥನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

Once the sage Vishwamitra came to the court of the king Dasharatha. He requested to send the boys Rama and Lakshmana to protect his sacrifice. Dasharatha felt sad due to affection towards his children. Vasishtha, the preceptor of the family, advised Dasharatha to fulfil Vishwamitra's request. Dasharatha sent Rama and Lakshmana for the welfare of the world.

X. ಇಮಂ ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಪಠಿತ್ವಾ ಪ್ರಶ್ನಾನಾಮ್‌ ಉತ್ತರಣಿ ಲಿಖತ।

4x1=4.

44. ಕಶ್ಚಿತ್‌ ಸ್ತೇನಃ ಕಸ್ಯಚಿತ್‌ ನಗರಸ್ಯ ಮಹಾರಾಜಃ ಬಭೂವ್‌ । ತಸ್ಯಾನ್ತಿಕೇ ಕಶ್ಚಿತ್‌ ಕವಿವರಃ‌ ಆಗತ್ಯ ತಮಧಿಕೃತ್ಯ ಕಾನಿಚನ್‌ ಪದ್ಯಾನಿ ಪಠಿತ್ವಾ ಮಹ್ಯಂ ಸಮ್ಮಾವನಾಂ ದೇಹಿ ಇತಿ ಯಾಚ್ಛೇ । ತತಃ‌ ಸಃ‌ ರಾಜಾ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಸ್ಥಿತಾನ್‌ ಆಲೋಕ್ಯ ಅಸ್ಯ ಕವಿವರಸ್ಯ ದೇಹೇ ವರ್ತಮಾನಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಅಪನೀಯ ಏನ್‌ ವಿದ್ರಾವಯತ ಇತಿ ಆದಿಶತ್‌ । ತೇ ತಥೈವ ತಸ್ಯ ಸರ್ವಾಣಿ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಅವಲುಪ್ಯ ತಂ ನಿರವಾಸಯನ್‌ । ಅತಃ‌ ನೀಚಃ‌ ಮಹತ್ಪದಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಪಿ ಸ್ವೀಯಂ ದುಃಶೀಲತಾಂ ನ ತ್ಯಜತಿ ।

ಪ್ರಶ್ನಾಃ -

- i. ಮಹಾರಾಜಸ್ಯ ಅನ್ತಿಕಂ ಕಃ‌ ಆಗತಃ‌ ?
- ii. ಸಮ್ಮಾವನಾಂ ದೇಹಿ ಇತಿ ಕಃ‌ ಆಯಾಚತ್‌ ?
- iii. ರಾಜಾ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಸ್ಥಿತಾನ್‌ ಅವಲೋಕ್ಯ ಕಿಮಿತಿ ಆದಿಶತ್‌ ?
- iv. ಕಃ‌ ಮಹತ್ಪದಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಪಿ ದುಃಶೀಲತಾಂ ನ ತ್ಯಜತಿ ?
